

Β'. ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΕΘΝΙΚΗΣ ΑΜΥΝΑΣ ΚΑΙ ΕΞΩΤΕΡΙΚΩΝ ΥΠΟΘΕΣΕΩΝ

1. ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΩΣΗ

α. *Επισημάνσεις*

- Η Ε.Ε. δημιουργήθηκε, για να ανταχθεί σε ΗΠΑ και Ιαπωνία.
- Η πορεία της προς την ουσιαστική ενοποίηση εμποδίζεται από διάφορους παράγοντες, όπως είναι οι «κουλτούρες» των λαών της αλλά και η πολιτική των ΗΠΑ.
- Υπάρχει φόβος να είναι μια Ευρώπη 2 ταχυτήτων. Απ' τη μία τα κράτη με τη δύναμη, Γαλλία – Αγγλία – Γερμανία, κι απ' την άλλη τα κράτη, τα μικρότερα, με την περιορισμένη ισχύ.
- Η Ε.Ε. έχει πολλά θετικά στοιχεία, προσφέρει νέες ευκαιρίες:
 - άνοιγμα πόρων
 - μείωση ανεργίας
 - διεύρυνση της δημοκρατίας
 - εκσυγχρονισμό πολιτικών συστημάτων
 - προστασία φυσικού περιβάλλοντος
 - ελεύθερη μετακίνηση των πολιτών της και δυνατότητα εργασίας
 - ανάπτυξη κοινής Ευρωπαϊκής συνείδησης.
- Απ' την άλλη, όμως, υπάρχουν και προβλήματα, όπως:
 - η μετανάστευση
 - οι συγκρούσεις, κυρίως λόγω ρατσισμού
 - η επιβολή των οικονομικά ισχυρότερων κρατών
 - ο ανταγωνισμός ανεπτυγμένων και λιγότερο ανεπτυγμένων κρατών
 - η ευκολότερη διακίνηση ναρκωτικών και έξαρση εγκληματικότητας με «εισαγόμενο» οργανωμένο έγκλημα
 - η αλλοίωση της εθνικής – πολιτιστικής ταυτότητας των λαών:
- Η διεύρυνση της Ε.Ε. είναι ένα εγχείρημα δύσκολο, λόγω της διαφορετικότητας των 25 λαών που την αποτελούν. Πρέπει να συζητήσουν και να συνεργαστούν λαοί με πολύ διαφορετικά ιστορικά, εθνικά και πολιτιστικά χαρακτηριστικά.
- Η εισδοχή της Κύπρου στην Ε.Ε. είναι το σημαντικότερο γεγονός για το νησί.
- Σημαντικός υπήρξε ο ρόλος των Βασιλείου, Κληρίδη και Κρανιδιώτη.
- Η ένταξη στην Ευρώπη δίνει ελπίδες και για μια δίκαιη λύση του Κυπριακού.
- Η Κύπρος έχει να ωφεληθεί από την ένταξη, γιατί:
 - θα προστατεύεται από την Ε.Ε. έναντι των Τούρκων

ΣΥΝΘΕΣΗ ΚΕΙΜΕΝΩΝ

θα μειωθούν οι δασμοί εισαγομένων προϊόντων
θα παγκοσμιοποιηθεί το κυπριακό πρόβλημα
θα επέλθει ελεύθερη διακίνηση των Κυπρίων για εργασία, σπουδές και τουρισμό.

- Η Ε.Ε. πρέπει να πετύχει. Δεν υπάρχουν περιθώρια αποτυχίας.
- Δυστυχώς, όμως, τα μηνύματα δεν είναι αισιόδοξα. Ο πόλεμος στο Ιράκ έδειξε ότι στους κόλπους της Ευρώπης δεν υπάρχει σύμπνοια. Η Ε.Ε. δεν έχει ακόμα μια κοινή εξωτερική πολιτική και δεν μπόρεσε να αντιταχθεί στην πολιτική των ΗΠΑ.
- Στο θέμα της Κύπρου η Ε.Ε., προς το παρόν τουλάχιστον, δεν πιέζει, όσο πρέπει, την Τουρκία για αποκατάσταση της ενότητας του νησιού.
- Η Ε.Ε. έχει γίνει υποχείριο των ΗΠΑ.

2. ΚΡΙΣΗ ΣΤΑ ΒΑΛΚΑΝΙΑ

α. Επισημάνσεις

- Η κρίση στα Βαλκάνια προκλήθηκε από την επέμβαση του ΝΑΤΟ στη Σερβία.
- Το ρόλο τους, βέβαια, έχουν παίζει και τα εθνικιστικά κινήματα και οι Βαλκανικοί πόλεμοι.
- Πρόβλημα αποτελεί η επιμονή των Σκοπιανών να ονομάζουν τη χώρα τους Μακεδονία, αφού, όπως όλοι γνωρίζουν, η Μακεδονία είναι Ελληνική.
- Η Ελλάδα δεν πρέπει να αναγνωρίσει κράτος με όνομα «Μακεδονία».
- Παρ' όλα αυτά εμείς βοηθούμε τα Σκόπια οικονομικά και καλά κάνουμε. Οι Σκοπιανοί, όμως, δεν κάνουν βήμα πίσω.
- Η Ελλάδα έχει την οικονομική και στρατιωτική υπεροχή στα Βαλκάνια κι αυτό οφείλεται στο γεγονός ότι είναι μέλος της Ε.Ε.
- Τη διάσταση ανάμεσα στους βαλκανικούς λαούς την επιτείνουν και οι ανακρίβειες, που υπάρχουν στα σχολικά βιβλία.
- Μια διάσταση της βαλκανικής κρίσης αποτελούν και οι σχέσεις Ελλάδας – Τουρκίας. Ενώ εμείς επιδιώκουμε φιλικές σχέσεις, οι Τούρκοι παραβιάζουν τον εναέριο χώρο μας, εγείρουν αξιώσεις στο Αιγαίο, δεν συναινούν στην δίκαιη λύση του Κυπριακού. Παρ' όλα αυτά οι δύο λαοί μπορούν να ζήσουν ειρηνικά.

β. Προτάσεις

- Να απαγορεύσουμε στους Σκοπιανούς να χρησιμοποιούν το λιμάνι της Θεσσαλονίκης.
- Να μην αναγνωρίσουν το κράτος των Σκοπίων, αν δεν αποποιηθεί το όνομα «Μακεδονία».
- Συγγραφή νέων βιβλίων ιστορίας σ' όλα τα βαλκανικά κράτη.
- Ίδρυση Μακεδονικών Σπουδών σε ξένα πανεπιστήμια.
- Εκστρατεία ενημέρωσης των ξένων, με τη βοήθεια του Απόδημου Ελληνισμού, για την Ελληνικότητα της Μακεδονίας.
- Να ενταχθεί και η Τουρκία στην Ε.Ε.
- Να μη φανατίζονται οι λαοί ο ένας ενάντια του άλλου.

ΒΟΥΛΗ ΤΩΝ ΕΦΗΒΩΝ

- Η ιστορία, που διδάσκεται στα σχολεία, να είναι αντικειμενική.
- Ειδικά για την Κύπρο: να πέσουν οι διαχωριστικές γραμμές και να ζουν όλοι μαζί ειρηνικά και με ισοτιμία.
- Ενδυνάμωση της συνεργασίας των Βαλκανικών χωρών και ένταξη όλων στην Ε.Ε.

3. ΚΥΠΡΙΑΚΟ

α. Επισημάνσεις

- Η ένταξη στην Ε.Ε. θα βοηθήσει και στη λύση του Κυπριακού.
- Είναι επιτακτική ανάγκη η επανένωση του νησιού και η πτώση των διαχωριστικών γραμμών. Είναι λυπηρό ένας τουρίστας να μπορεί να πάει όπου θέλει στο νησί, ενώ ένας Κύπριος δεν είναι ελεύθερος να μετακινηθεί.
- Οι μεγαλύτεροι, που έζησαν τα τραγικά γεγονότα, είναι δύσκολο να τα ξεπεράσουν, οι νέοι, όμως, μπορούν και πρέπει να αγωνιστούν για την επανένωση του νησιού. Τη διάθεση για συμβίωση την έδειξαν και τα μεγάλα συλλαλητήρια και Ελληνοκύπριων και Τουρκοκύπριων.
- Δεν υπάρχουν Ελληνοκύπριοι και Τουρκοκύπριοι. Υπάρχει Κυπριακός λαός.
- Το σχέδιο Ανάν δεν ικανοποιεί, βέβαια, αλλά μπορεί να αποτελέσει βάση διαλόγου για μια βιώσιμη λύση.
- Το σχέδιο Ανάν είναι απαράδεκτο, γιατί εξισώνει το 18% με το 82% και ωφελεί τους Τουρκοκύπριους.
- Ο ΟΗΕ έχει αποτύχει να δώσει λύση. Κανείς δεν σέβεται τις αποφάσεις του.
- Η Πολιτεία έχει αδιαφορήσει για τους αγωνιστές της Κυπριακής ανεξαρτησίας (ΕΟΚΑ, ΕΛΔΥΚ).
- Οι διπλωματικές προσπάθειες έχουν εξαντληθεί. Η μόνη λύση, πλέον, είναι ο πόλεμος.
- Για τη μη επίλυση του Κυπριακού προβλήματος ευθύνεται ο Ντεκτάς, που συνεχώς αντιδρά.
- Πρέπει να φύγουν οι ξένες δυνάμεις απ' το νησί. Η Κύπρος δεν έχει ανάγκη από προστάτες. Αυτοί, άλλωστε, δημιούργησαν και το πρόβλημα.
- Έχει αποδώσει καρπούς η συνεργασία Ελλάδας - Κύπρου.
- Η όποια λύση δεν θα φέρει πίσω τους νεκρούς από τους αγνοούμενους ούτε θα παρηγορήσει τις χαροκαμένες μάνες.
- Ο Πρόεδρος της Κύπρου αγωνίζεται για βιώσιμη λύση.
- Η μοναδική διχοτομημένη πρωτεύουσα στον κόσμο είναι η Λευκωσία. Ντροπή!
- Κάποιοι Κύπριοι, παρασυρμένοι απ' την οικονομική ανάπτυξη, ξεχνούν τα συρματοπλέγματα.
- Στη «Βουλή των Εφήβων» οι αναφορές στο Κυπριακό είναι λίγες και ανούσιες.
- Αντιφατική και υποκριτική η πολιτική των ΗΠΑ.
- Η Κύπρος, λόγω της γεωγραφικής της θέσης, μπορεί να αποτελέσει το συνδετικό κρίκο Ε.Ε. και Ανατολής.
- Η επίλυση του Κυπριακού θα σήμαινε την ένταξη όλου του νησιού στην Ε.Ε. και την ευημερία και των δύο πλευρών.

ΣΥΝΘΕΣΗ ΚΕΙΜΕΝΩΝ

β. Προτάσεις

- Να αποχωρήσουν όλα τα ξένα στρατεύματα.
- Να πάψουν να υπάρχουν εγγυήτριες δυνάμεις.
- Να επιστρέψουν οι πρόσφυγες στα σπίτια τους.
- Να ενωθεί το νησί.
- Να εξαρτηθεί η ένταξη της Τουρκίας στην Ε.Ε. από το κατά πόσο θα βοηθήσει στη λύση του Κυπριακού.
- Η όποια λύση να είναι βιώσιμη, με σεβασμό στα ανθρώπινα δικαιώματα και τους δημοκρατικούς θεσμούς.
- Να αποστρατιωτικοποιηθεί το Κυπριακό κράτος.
- Να επιστραφούν οι περιουσίες των προσφύγων.
- Να φύγουν οι τούρκοι έποικοι.
- Να επιστραφούν αρχαία και έργα τέχνης, που έχουν κλαπεί από τους Τούρκους.
- Να διατηρηθούν η σημαία και ο εθνικός ύμνος.
- Να γίνεται αδελφοποίηση σχολείων.
- Να απορριφθεί το σχέδιο Ανάν.
- Αποστολή στρατευμάτων του ΟΗΕ, αν χρειασθεί.
- Να διοργανώσουν κοινές διαδηλώσεις Ελληνοκύπριοι – Τουρκοκύπριοι.
- Όχι ομοσπονδιακό κράτος.
- Κοινή πατρίδα για όλους.

4. ΤΡΙΤΟΣ ΚΟΣΜΟΣ

α. Επισημάνσεις

- Στον πλανήτη κυριαρχεί η ανισότητα, η αδικία, η φτώχεια.
- Τα ισχυρά κράτη όχι μόνο δε βοηθούν, αλλά εκμεταλλεύονται τα φτωχά και ανίσχυρα.
- Οι πόλεμοι μαίνονται στον τρίτο κόσμο δημιουργώντας στρατιές προσφύγων, σωρεία νεκρών, φτώχεια και πείνα.
- Οι πλούσιες χώρες εκμεταλλεύονται το φυσικό πλούτο των φτωχών και δεν τις αφήνουν να αναπτυχθούν οικονομικά.
- Η τεχνολογία είναι ανύπαρκτη στον Τρίτο κόσμο.
- Στην όλη κατάσταση συμβάλλει και η αμάθεια και αμορφωσιά, που μαστίζει τις χώρες του Τρίτου κόσμου.
- Η καρδιά των ευαίσθητων ανθρώπων ματώνει βλέποντας το πώς ζουν και τί υποφέρουν τα παιδάκια και οι γυναίκες του Τρίτου κόσμου.
- Εκτός των άλλων θερίζει και το AIDS.
- Η UNICEF προσπαθεί να βοηθήσει, αλλά δεν μπορεί να κάνει πολλά πράγματα.
- Τα περισσότερα καθεστώτα στον Τρίτο κόσμο είναι ολοκληρωτικά και συνεπώς σκληρά και ανελεύθερα. Τα περισσότερα στηρίζονται από μεγάλους και ισχυρούς, των οποίων εξυπηρετούν τα οικονομικά συμφέροντα.
- Πολύ σημαντική είναι η προσφορά εθελοντικών οργανώσεων, κυρίως των «Γιατρών χωρίς Σύνορα».

ΒΟΥΛΗ ΤΩΝ ΕΦΗΒΩΝ

- Οι Μεγάλες δυνάμεις ξοδεύουν τεράστια ποσά για οπλικά συστήματα, αλλά δεν δίνουν οικονομική βοήθεια στους εξαθλιωμένους λαούς του Τρίτου κόσμου.
- Είναι ντροπή για την ανθρωπιά μας, εμείς να έχουμε όλα τα καλά και εκεί στον Τρίτο κόσμο τα παιδάκια να πεθαίνουν απ' την πείνα ή από την έλλειψη ενός εμβολίου.
- Διαμαρτυρόμαστε για την κακοποίηση ενός ζώου (και σωστά κάνουμε), αλλά αδιαφορούμε για την παραβίαση των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, που είναι τρόπος ζωής στον Τρίτο κόσμο.
- Η ευαισθητοποίησή μας απέναντι στον Τρίτο κόσμο οφείλεται κατά πολύ στις εικόνες που μεταδίδουν τα ΜΜΕ.
- Πολλοί άνθρωποι από τον Τρίτο κόσμο γίνονται πρόσφυγες αναζητώντας μια υποφερτή ζωή, αλλά κι αυτοί αντιμετωπίζουν την εχθρότητα των ανθρώπων της χώρας που πάνε. Άλλοι πάλι καταφεύγουν στην λαθρομετανάστευση και πέφτουν θύματα επιτήδειων και πολλές φορές πεθαίνουν, πριν φτάσουν στη «γη της επαγγελίας».
- Τελικά, για την κατάσταση αυτή ευθυνόμαστε όλοι, που δεν αντιδρούμε δυναμικά. Απλά, λυπόμαστε, αλλά δεν κάνουμε τίποτα.

β. Προτάσεις

- Αντί να ξοδεύουμε για εξοπλισμούς, να βοηθήσουμε τους φτωχούς λαούς του Τρίτου κόσμου.
- Να διαγραφούν τα χρέη των χωρών του Τρίτου κόσμου.
- Να δημιουργηθεί ένα παγκόσμιο ταμείο βοήθειας στον Τρίτο κόσμο.
- Να διαθέτουμε την υπεραραγωγή μας δωρεάν στον Τρίτο κόσμο.
- Οι πλούσιες χώρες να κάνουν επενδύσεις σε χώρες του Τρίτου κόσμου δημιουργώντας έτσι θέσεις εργασίας.
- Δραστηριότητες ανθρωπιστικών οργανώσεων.
- Να υπάρχει ένας φόρος, μικρός βέβαια, τα έσοδα του οποίου να πηγαίνουν για ενίσχυση του τρίτου κόσμου.
- Να κινητοποιηθούν καλλιτέχνες, νεολαία, πνευματικοί άνθρωποι.
- Να γίνονται εκδηλώσεις και τα έσοδα να πηγαίνουν σε λαούς του Τρίτου κόσμου.
- Η Ε.Ε. να δείξει το ανθρωπινό της πρόσωπο.
- Να ενισχυθούν οικονομικά οι «Γιατροί χωρίς Σύνορα» και γενικά όλες οι οργανώσεις, μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα, που βοηθούν τους λαούς του Τρίτου κόσμου.

5. ΔΙΕΘΝΕΙΣ ΚΑΙ ΔΙΜΕΡΕΙΣ ΣΧΕΣΕΙΣ

α. Επισημάνσεις

- Οι ΗΠΑ έχουν επιβάλει στον κόσμο την μονοκρατορία τους, κάνουν ό,τι θέλουν και γράφουν «στα παλιά τους παπούτσια» τον ΟΗΕ.
- Ο ΟΗΕ αλλά και η Ε.Ε. δεν μπόρεσαν να αποτρέψουν τον πόλεμο στο Ιράκ

ΣΥΝΘΕΣΗ ΚΕΙΜΕΝΩΝ

- και, γενικά, ο ΟΗΕ είναι αδύναμος και τα ψηφίσματά του δεν εφαρμόζονται. Έχει αποτύχει.
- Στις διεθνείς σχέσεις ισχύει το δίκαιο του δυνατό.
 - Το ΝΑΤΟ δεν έχει κανένα λόγο ύπαρξης. Αποδείχθηκε ότι είναι ανίκανο να εμποδίσει συγκρούσεις ακόμα και ανάμεσα σε μέλη του (Ελλάδα – Τουρκία).
 - Το ΝΑΤΟ υπηρετεί τα συμφέροντα των ΗΠΑ.
 - Η πλειοψηφία των Ελλήνων αντιπαθεί τις ΗΠΑ εξ αιτίας της δικτατορίας και της Τουρκικής εισβολής στην Κύπρο.
 - Κανονικά η Ελλάδα, μετά τη στάση της Τουρκίας, έπρεπε να αποχωρήσει απ' το ΝΑΤΟ, αλλά υπολογίζει τις συνέπειες. Είμαστε μια χώρα μικρή και εξ ανάγκης υποτασσόμαστε στους μεγάλους και ισχυρούς.
 - Είναι απαράδεκτο να σκύβουμε το κεφάλι στους ισχυρούς.
 - Η συνεργασία των λαών της Μεσογείου είναι προς το συμφέρον όλων.
 - Η Ελλάδα μπορεί να παίξει σημαντικό ρόλο στην ειρήνη και ασφάλεια των Βαλκανίων και της Μ. Ανατολής.
 - Στις διεθνείς σχέσεις κυριαρχούν τα μεγάλα οικονομικά συμφέροντα, τα οποία προκαλούν πολέμους και δυστυχία. Οι λαοί δεν έχουν τίποτα να χωρίσουν μεταξύ τους.
 - Στις διεθνείς σχέσεις δεν υπάρχει θέση για ανθρωπιά και ηθική. Οι μικροί λαοί τα βλέπουν τα πράγματα συναισθηματικά, ενώ οι μεγάλοι κοιτάνε το συμφέρον τους.
 - Στις διεθνείς σχέσεις ακόμα και η διπλωματία παραμερίζεται. Μιλάει η «διπλωματία» των όπλων των ισχυρών.
 - Οι μικροί λαοί είναι υποχρεωμένοι να προσδεθούν στο «άρμα» κάποιου ισχυρού, αλλιώς κτυπιούνται αλύπητα.
 - Με την κατάρρευση της ΕΣΣΔ άλλαξε η ροή της ιστορίας. Έχουμε αφεθεί στο έλεος των ΗΠΑ. Δεν υπάρχει αντίπαλο δέος.

6. ΕΛΛΗΝΟΤΟΥΡΚΙΚΕΣ ΣΧΕΣΕΙΣ

α. Επισημάνσεις

- Οι Τούρκοι συνεχώς μας προκαλούν και, αν δεν είχαμε ψυχραιμία, θα γινόταν πόλεμος.
- Λόγω της υπομονής που δείχνουμε οι Τούρκοι αποθρασύνονται.
- Οι Τούρκοι μας ζηλεύουν.
- Στην Κύπρο οι Τούρκοι παραβιάζουν τα ανθρώπινα δικαιώματα των Ελλήνων στα κατεχόμενα.
- Η πολιτική προσέγγιση, που ακολουθεί η Ελλάδα, είναι σωστή.
- Οι λαοί δεν έχουν να χωρίσουν τίποτα. Θέλουν ειρήνη και συνεργασία. Παράδειγμα οι σεισμοί στην Τουρκία, που μας έφεραν κοντά.
- Φερόμαστε με δουλοπρέπεια απέναντι στις προκλήσεις των Τούρκων.
- Έχουμε ιστορικές διαφορές με τους Τούρκους, που καθιστούν δύσκολη την προσέγγιση. Δεν μπορεί εμείς συνέχεια να υποχωρούμε.
- Το μεγαλύτερο αγκάθι στις Ελληνοτουρκικές σχέσεις είναι το Κυπριακό. Αν λυθεί αυτό το πρόβλημα, η προσέγγιση θα είναι πιο εύκολη.

β. Προτάσεις

- Να σταματήσει η Τουρκία τις προκλήσεις.
- Να αναβαθμιστεί ο ρόλος του ΟΗΕ.
- Να εισακούεται η φωνή των νέων απ' τους πολιτικούς των χωρών.
- Η εκπαίδευση σε όλο τον κόσμο να έχει ανθρωπιστικό χαρακτήρα.
- Τα προβλήματα να λύνονται με διάλογο και διπλωματικούς χειρισμούς και όχι με πολέμους.
- Να αποδεσμευτούμε, ως χώρα, από εξαρτήσεις και να ακολουθούμε αυτόνομη εξωτερική πολιτική, αναζητώντας αλλού στηρίγματα.
- Δημιουργία Ευρωμεσογειακής περιοχής ελεύθερου εμπορίου στη Ν. Πελοπόννησο.
- Να σταματήσουν οι εξοπλισμοί.
- Η Ε.Ε. να παίξει πρωταρχικό ρόλο στα διεθνή δρώμενα.
- Να διαλυθεί το ΝΑΤΟ.
- Να ενισχυθούν εκδηλώσεις αθλητισμού και τέχνης, που φέρνουν τους νέους πιο κοντά.
- Να συνεχίσουμε την προσπάθεια προσέγγισης με την Τουρκία.
- Να υπάρχει σεβασμός στο Διεθνές Δίκαιο.
- Να απαντάμε δυναμικά στις τουρκικές προκλήσεις.
- Να λυθεί το Κυπριακό.
- Ο ΟΗΕ να διαγράψει τις ΗΠΑ.
- Να προσφύγουμε στον ΟΗΕ για τις παραβιάσεις της Τουρκίας.
- Να είναι σε ετοιμότητα οι ένοπλες δυνάμεις μας.
- Να φύγουν οι βάσεις από τη Σούδα.

7. ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΙ - ΠΥΡΗΝΙΚΑ

α. Επιστημάνσεις

- Οι μεγάλες δυνάμεις έχουν αποδυθεί σε μια φρενήρη κούρσα εξοπλισμών, ξοδεύοντας τεράστια ποσά.
- Στο «χορό» των εξοπλισμών έχουν μπει και μικρότερες χώρες. Έτσι, σήμερα, πολλές χώρες διαθέτουν πυρηνικό και χημικό οπλοστάσια, πράγμα το οποίο είναι επικίνδυνο για την ανθρωπότητα.
- Η πυρηνική ενέργεια χρησιμοποιείται για πολεμικούς σκοπούς.
- Κανένας δεν έβαλε μυαλό με τα τρομερά αποτελέσματα της πυρηνικής βόμβας στο Ναγκασάκι και τη Χιροσίμα.
- Πυρηνικά και χημικά όπλα μολύνουν, εκτός των άλλων, την ατμόσφαιρα για πολλά χρόνια και ευθύνονται για καρκινογενέσεις και τερατογενέσεις.
- Οι εντάσεις, που υπάρχουν στον κόσμο ανάμεσα σε κράτη, αναγκάζουν μικρούς λαούς να ξοδεύουν πολλά λεφτά για εξοπλισμούς. Η Ελλάδα π.χ. είναι υποχρεωμένη λόγω της Τουρκικής απειλής να ενισχύει την άμυνα της και να ξοδεύει τεράστια ποσά σε όπλα. Τα χρήματα αυτά θα μπορούσαμε να τα χρησιμοποιήσουμε για την παιδεία, την υγεία, την ανακούφιση των ασθενέστερων οικονομικά τάξεων.
- Η χρήση πυρηνικής ενέργειας, ακόμα και για ειρηνικούς σκοπούς, είναι επι-

ΣΥΝΘΕΣΗ ΚΕΙΜΕΝΩΝ

- κίνδυνη. Παράδειγμα τα ατυχήματα, που έχουν γίνει σε πυρηνικά εργοστάσια, όπως το Τσερνόμπιλ.
- Η χρήση πυρηνικών όπλων σε περίπτωση πολέμου θα σημαίνει την καταστροφή όλης της γης και του ανθρώπινου είδους.
 - Με όλα αυτά τα χρήματα, που ξοδεύονται για εξοπλισμούς, θα μπορούσαμε να βοηθήσουμε οικονομικά τους φτωχούς λαούς του Τρίτου κόσμου.
 - Πίσω απ' την κατασκευή όπλων κρύβονται μεγάλα οικονομικά συμφέροντα.
 - Οι ισχυρές χώρες θέλουν μόνο αυτές να διαθέτουν πυρηνικό και χημικό οπλοστάσιο και όχι οι μικρότερες.
 - Ο στρατός είναι απαραίτητος για την ασφάλεια της χώρας.
 - Ξοδεύουμε περισσότερα χρήματα για την Ολυμπιάδα παρά για εξοπλισμούς, τη στιγμή, που υπάρχει ο τουρκικός κίνδυνος. Ο εξοπλισμός, όμως, είναι απαραίτητος για την άμυνα της χώρας.
 - Δεν είναι καλής ποιότητας τα ρούχα στο στρατό και γι αυτό πολλοί αξιωματικοί αναγκάζονται να ράβουν ρούχα με δικά τους έξοδα.
 - Είναι πολύ χαμηλοί οι μισθοί των στρατιωτικών.

β. Προτάσεις

- Να καταστραφούν τα πυρηνικά όπλα και να σταματήσουν οι εξοπλισμοί.
- Τα χρήματα για τους εξοπλισμούς να διατίθενται για βοήθεια των φτωχών λαών και την ανάπτυξη άλλων τομέων, όπως η υγεία, η παιδεία, η κοινωνική πρόνοια.
- Να αναπτύξουμε κι εμείς πολεμική βιομηχανία.
- Να βελτιωθεί η εκπαίδευση των ενόπλων μας δυνάμεων.
- Να αυξηθεί ο μισθός των στρατιωτικών.
- Να υπάρχουν ίσες ευκαιρίες εξέλιξης στο στρατό για τις γυναίκες.
- Δεν έπρεπε να μειωθεί η στρατιωτική θητεία.
- Όχι στη μισθοφορική θητεία.

8. ΕΘΝΙΚΗ ΤΑΥΤΟΤΗΤΑ

α. Επισημάνσεις

- Οι Νεοέλληνες δεν εκδηλώνουν τη φιλοπατρία τους, φοβούμενοι μήπως χαρακτηρισθούν εθνικιστές ή ρατσιστές.
- Ο Ελληνισμός της Θράκης και των ακριτικών περιοχών συρρικνώνεται.
- Οι νέοι στην Ελλάδα είναι ανιστόρητοι και πολλοί αδιαφορούν για την εθνική μας κληρονομιά.
- Η Ευρωπαϊκή ενοποίηση ενέχει τον κίνδυνο να χάσουμε την εθνική μας ταυτότητα. Το ίδιο επικίνδυνη είναι και η παγκοσμιοποίηση.
- Η πνευματική ηγεσία δεν καθοδηγεί σωστά. Κινδυνεύουμε να αφελληνιστούμε.
- Η Β. Ήπειρος είναι Ελλάδα και όχι Αλβανία, όπως την αποκαλούν οι πολιτικοί.
- Η εθνικής μας ταυτότητα κινδυνεύει και από την ξενομανία, που δείχνουν πολλοί, ιδίως νέοι.

ΒΟΥΛΗ ΤΩΝ ΕΦΗΒΩΝ

- Δεν τηρούμε τα έθιμά μας.
- Η εθνική μας ταυτότητα αλλοιώνεται με την εγκατάσταση τόσοων ξένων στη χώρα μας. Στην ύπαιθρο οι Έλληνες φεύγουν και εγκαθίστανται Αλβανοί.
- Δυστυχώς, οι Έλληνες αντιμετωπίζουν τους Βορειοηπειρώτες σαν Αλβανούς και τους θεωρούν πολίτες Β' κατηγορίας. Ξεχνούν ότι η Β. Ήπειρος κατοικείται από Έλληνες.
- Άλλο πράγμα είναι ο πατριωτισμός και η αγάπη για την πατρίδα και άλλο ο εθνικισμός, που οδηγεί σε συγκρούσεις και μίσση.
- Είναι απαράδεκτα τα συνθήματα, που ακούγονται πολλές φορές στα γήπεδα εναντίον φιλάθλων της Β. Ελλάδας, τους οποίους οι νότιοι Έλληνες αποκαλούν Βούλγαρους. Ο Ελληνισμός δε μονοπωλείται από κανέναν.

β. Προτάσεις

- Να διαφυλάξουμε την εθνική μας ταυτότητα.
- Να φύγουν οι ξένοι απ' την Ελλάδα.
- Να ενημερώνονται οι μαθητές για την Ελληνικότητα των Βορειοηπειρωτών.
- Να αναβαθμιστεί το μάθημα της ιστορίας.
- Να αγαπάμε την πατρίδα μας, αλλά να μην είμαστε εθνικιστές.
- Να απελευθερώσουμε τα κατεχόμενα ελληνικά εδάφη.
- Τη σημαία στις παρελάσεις των σχολείων να την κρατάει Έλληνας μαθητής.
- Στους αριστούχους ξένους να δίνονται άλλα έπαθλα.
- Εκπαίδευση και οικογένεια να γαλουχούν τους νέους μας με τα ελληνοχριστιανικά ιδεώδη.
- Οι Έλληνες μαθητές να κάνουν εκδρομές σε πολλά μέρη της Ελλάδας και να γνωρίζουν την ιστορία του τόπου.
- Η παιδεία μας να είναι πολυπολιτισμική.
- Τα ΜΜΕ να προβάλλουν τις παραδόσεις και την ιστορία μας.

9. ΜΕΙΟΝΟΤΗΤΕΣ

α. Επισημάνσεις

- Το όνειρο των Βορειοηπειρωτών είναι να ενωθούν με την Ελλάδα, αλλά αισθάνονται εγκαταλελειμμένοι από τη μητέρα πατρίδα.
- Πολλοί έρχονται στην Ελλάδα, όπου δυστυχώς όλοι τους αντιμετωπίζουν ως Αλβανούς.
- Η προσφορά της Β. Ηπείρου στους αγώνες του Έθνους πληρώνεται με αδιαφορία.
- Παρ' όλες τις αντιξοότητες, οι Βορειοηπειρώτες διατηρούν τον Ελληνισμό τους και την αγάπη τους για την πατρίδα.
- Στην Ελλάδα υπάρχει ξενοφοβία. Γκετοποιούμε τις μειονότητες, όπως τους τσιγγάνους.
- Οι τσιγγάνοι στη χώρα μας έχουν μια μακρόχρονη και σημαντική παρουσία, είναι Έλληνες, ψηφίζουν, πάνε στρατιώτες, δεν τους φερόμαστε καλά, γιατί τους θεωρούμε πολίτες Β' κατηγορίας,

ΣΥΝΘΕΣΗ ΚΕΙΜΕΝΩΝ

- δεν τους παρέχουμε ευκαιρίες να εργασθούν, να μορφώσουν τα παιδιά - τους και να προοδεύσουν τους εκμεταλλευόμαστε, τους βλέπουμε με καχυποψία πολλοί γονείς δεν θέλουν τα παιδιά τους να έχουν συμμαθητές τσιγγανόπουλα.
- Μια άλλη μειονότητα είναι οι Πομάκοι, που ζουν στη Θράκη.
 - Οι Πομάκοι είναι Έλληνες πολίτες, ψηφίζουν, υπηρετούν τη θητεία τους, αλλά η Πολιτεία τους θεωρεί Β' κατηγορίας και, έτσι, αισθάνονται πικρία.
 - Η γενοκτονία των Ποντίων από τους Τούρκους δεν αναφέρεται στα σχολικά βιβλία.
 - Ελληνική κυβέρνηση και διεθνείς οργανισμοί αποσιωπούν το θέμα και μόνο το Πατριαρχείο διαμαρτυρήθηκε.
 - Κανένας δεν καταδικάζει τους Τούρκους για την γενοκτονία των Αρμενίων. Εξάλλου και οι ΗΠΑ κάνουν γενοκτονίες (Χιροσίμα - Ναγκασάκι - Σερβία - Αφγανιστάν - Ιράκ).

β. Προτάσεις

- Η Ελλάδα να κάνει επενδύσεις στη Β. Ήπειρο.
- Να ιδρυθεί ελληνόφωνο εκπαιδευτικό ίδρυμα στη Β. Ήπειρο με χρηματοδότηση της Ελλάδας.
- Η Ελλάδα να στέλνει σχολικά βιβλία για εκμάθηση της Ελληνικής γλώσσας και ιστορίας.
- Οικονομικά κίνητρα σε καθηγητές, που διδάσκουν Ελληνική γλώσσα στη Β. Ήπειρο.
- Ανταλλαγή επισκέψεων μαθητών Β. Ηπείρου - Ελλάδας.
- Ελληνική ταυτότητα και δικαίωμα ψήφου στις ελληνικές εκλογές για τους Βορειοηπειρώτες.
- Κρατική μέριμνα για τους τσιγγάνους (εργασία, ασφάλιση κ.λπ).
- Το κράτος να δίνει στους τσιγγάνους τιμεντένια σπίτια.
- Τα σχολεία να δέχονται τσιγγανόπουλα.
- Η Πολιτεία να φροντίσει για τους Πομάκους, ώστε να μην εκτουρκισθούν.
- Να υπάρχουν ειδικά προγράμματα για την επαγγελματική κατάρτιση των τσιγγάνων.
- Να δοθεί ιδιαίτερη βαρύτητα στην επίλυση των οικονομικών προβλημάτων των Πομάκων και στην εκπαίδευσή τους. Να τους δίνονται υποτροφίες.
- Να αναγνωρισθεί από τη Διεθνή κοινότητα η γενοκτονία των Ποντίων και των Αρμενίων.

10. ΑΠΟΔΗΜΟΣ ΕΛΛΗΝΙΣΜΟΣ

α. Επιστημάνσεις

- Οι Έλληνες της διασποράς είναι πολλοί και έχουν πολλά προβλήματα.
- Στη Γερμανία αντιμετωπίζουν προβλήματα στην εκπαίδευσή. Το Ελληνικό κράτος δεν ενδιαφέρεται.

ΒΟΥΛΗ ΤΩΝ ΕΦΗΒΩΝ

- Οι Γερμανοί τους φέρονται με ειρωνεία και εχθρότητα.
- Στην Αμερική έχουν στήριγμα την Εκκλησία.
- Οι Έλληνες μετανάστες στο εξωτερικό ξεχωρίζουν και πολλοί απ' αυτούς κατέχουν σημαντικές θέσεις.
- Ο Ξενιτεμός είναι χαρακτηριστικό της ιστορίας μας και οφείλεται σε πολιτικές, οικονομικές και κοινωνικές συνθήκες.

β. Προτάσεις

- Ελληνόπουλα του εξωτερικού να φιλοξενούνται από οικογένειες στην Ελλάδα (μέσω Προγραμμάτων του ΥΠΕΠΘ) και να έρχονται να γνωρίζουν την πατρίδα τους. Σ' αυτό μπορεί να βοηθήσει και η Εκκλησία.
- Να ιδρυθεί Υπουργείο Απόδημου Ελληνισμού.
- Να καταγραφούν οι απόδημοι Έλληνες.
- Επαγγελματική αποκατάσταση και οικονομική βοήθεια στους παλιννοστούντες απόδημους Έλληνες.
- Ελληνικά σχολεία σ' όλες τις παροικίες του εξωτερικού.
- Το Ελληνικό κράτος να τους στέλνει βιβλία και άλλο μορφωτικό υλικό.
- Οικονομικά κίνητρα για επιστροφή αποδήμων.
- Το κράτος να ενδιαφερθεί για τους Πόντιους.

11. ΠΑΓΚΟΣΜΙΟΠΟΙΗΣΗ

α. Επισημάνσεις

- Η παγκοσμιοποίηση οδηγεί στην ισοπέδωση των εθνικών πολιτισμών και στη διαμόρφωση του «καπιταλισμού», που οδηγεί στην επιβολή, απ' τους μεγάλους και ισχυρούς, ενός παγκοσμίου συστήματος ελέγχου και εκμετάλλευσης.
- Η σύλληψή της στηρίζεται σε μια οικονομιστική λογική, τη λογική της ελεύθερης οικονομίας, που αγνοεί τον παράγοντα άνθρωπο.
- Η παγκοσμιοποίηση οδηγεί σε «δικτατορία» της αγοράς και μετατροπή των πολιτών σε πειθήνια όργανα των ισχυρών.
- Με την παγκοσμιοποίηση θα ανοίξει ακόμα περισσότερο η ψαλίδα ανάμεσα σε φτωχούς και πλουσίους.
- Οι υποστηρικτές της μας παρουσιάζουν τα θετικά της:
 - οικονομικά οφέλη
 - φθηνότερα και καλύτερα προϊόντα, λόγω ανταγωνισμού
 - ελεύθερη διακίνηση ανθρώπων και εμπορευμάτων
 - επέκταση επιχειρηματικών δραστηριοτήτων κ.ά..
- Αλλά έχει και πολλά αρνητικά:
 - ασυδοσία μεγάλου κεφαλαίου
 - ευκολότερη διακίνηση ναρκωτικών και οργανωμένου εγκλήματος
 - εκμετάλλευση και υποταγή μικρών και φτωχών λαών στους μεγάλους και ισχυρούς
 - κίνδυνος επιβολής κοσμοκρατορίας κ.ά..

ΣΥΝΘΕΣΗ ΚΕΙΜΕΝΩΝ

- Ήδη ΗΠΑ και Αγγλία έχουν επιβάλει σε όλο τον κόσμο τη γλώσσα τους, τον τρόπο ζωής τους, τις θελήσεις τους.
- Για τη ζωή μας θα αποφασίζουν ξένα κέντρα αποφάσεων.
- Παρήγορο είναι ότι οι λαοί αντιδρούν με μαζικές κινητοποιήσεις (Σιάτλ, Φλωρεντία και αλλού).
- Παγκοσμιοποίηση σημαίνει ότι το «μάτι» του Μεγάλου Αδελφού θα τα βλέπει όλα, θα παρακολουθεί ακόμα και την προσωπικά μας ζωή. Όλοι θα είμαστε φακελωμένοι.
- Η παγκοσμιοποίηση είναι καλή. Θα φέρει ισότητα ανάμεσα στους λαούς, θα βελτιώσει την ποιότητα της ζωής μας, θα βοηθήσει στην επίλυση κοινών προβλημάτων με συλλογική προσπάθεια.
- Ο Ελληνικός πολιτισμός δεν κινδυνεύει να χαθεί, γιατί έχει βαθιές ρίζες και είναι η βάση του Δυτικού πολιτισμού.
- ΜΜΕ και διαδίκτυο διευκολύνουν την παγκοσμιοποίηση.
- Οι μόνοι που βγαίνουν κερδισμένοι είναι οι οικονομικά ισχυροί, οι πολυεθνικές.
- Τελικά, δυστυχώς, η παγκοσμιοποίηση είναι μια πραγματικότητα και οι μικροί λαοί δεν έχουν άλλη επιλογή.
- Η παγκοσμιοποίηση δεν είναι μονόδρομος. Οι λαοί αντιδρούν.

β. Προτάσεις

- Με μαζικές κινητοποιήσεις οι λαοί να αντιδράσουν.
- Να κατανέμεται δίκαια ο πλούτος.
- Να διασφαλίσουμε την πολιτισμική μας κληρονομιά και την εθνική μας ταυτότητα.
- Όχι στην ξενομανία και το μιμητισμό.
- Να ενδυναμωθούν οι διεθνείς οργανισμοί για την προστασία των αδικούμενων, την προάσπιση των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και τον περιορισμό της αυθαιρεσίας των ισχυρών.
- Να είναι σεβαστές οι ιδιαιτερότητες των λαών.
- Ανθρωπιστική παιδεία και μελέτη της ιστορίας και του πολιτισμού μας.
- Κοινό νόμισμα για όλες τις χώρες του κόσμου.

12. ΜΕΤΑΝΑΣΤΕΥΣΗ - ΠΡΟΣΦΥΓΕΣ

α. Επισημάνσεις

- Η αθρόα μετανάστευση που παρουσιάζεται στις μέρες μας και το κύμα προσφύγων θεωρείται ένα σημαντικό πρόβλημα για τις δυτικές κοινωνίες.
- Μεγάλο κύμα μεταναστών (οικονομικών και πολιτικών) δέχεται και η Ελλάδα και η Κύπρος.
- Πολλοί πιστεύουν, αν και δεν είναι ρατσιστές, ότι οι μετανάστες ευθύνονται: για την αύξηση της ανεργίας για την έξαρση της βίας και εγκληματικότητας (φόννοι, ναρκωτικά κ.ά.).
- Πολλοί Κύπριοι αποφεύγουν να συχνάζουν σε δημόσια πάρκα, γιατί φοβούνται.

ΒΟΥΛΗ ΤΩΝ ΕΦΗΒΩΝ

- Και στην Ελλάδα οι άνθρωποι δεν αισθάνονται ασφαλείς.
- Στο δήμο Ασπροπύργου ζουν 40.000 μετανάστες, οι οποίοι δημιουργούν προβλήματα στους ντόπιους.
- Το χειρότερο απ' όλα είναι η λαθρομετανάστευση, διότι οι λαθρομετανάστες δεν ελέγχονται.
- Υπάρχουν κάποιοι, που θα ήθελαν να τους διώξουμε όλους, άλλοι πάλι, τους θέλουν μόνο και μόνο για να τους εκμεταλλεύονται οικονομικά.
- Οι μετανάστες είναι άνθρωποι σαν όλους μας, άνθρωποι φτωχοί και ταλαιπωρημένοι, που ζητούν μια καλύτερη ζωή γι' αυτούς και τα παιδιά τους, όπως άλλωστε έκαναν και οι Έλληνες κάποτε.
- Δεν πρέπει να συγχέουμε τους εγκληματίες με τους χιλιάδες έντιμους και φιλήσυχους μετανάστες, που αγωνίζονται να ζήσουν την οικογένειά τους.
- Σε πολλά χωριά τα σχολεία θα είχαν κλείσει αν δεν υπήρχαν μετανάστες.
- Σε όλη την ύπαιθρο αποτελούν πολύτιμα εργατικά χέρια.
- Πολλά παιδιά μεταναστών είναι πολύ καλοί μαθητές, μπαίνουν στα πανεπιστήμια, μορφώνονται.
- Οι μετανάστες δεν είναι πρόβλημα. Το πρόβλημα είναι ότι δεν έχουμε την κατάλληλη υποδομή, για να δεχτούμε τόσο μεγάλο αριθμό απ' αυτούς.
- Εμείς οι Έλληνες, που ξέρουμε τί σημαίνει μετανάστευση και προσφυγιά, πρέπει να αγκαλιάζουμε και να βοηθούμε αυτούς τους ανθρώπους.
- Δεν πρέπει να συγχέουμε τους Βορειοηπειρώτες με τους Αλβανούς.
- Πολλοί απ' τους μετανάστες δεν είναι ξένοι, είναι Έλληνες και παλινοστούντες.
- Πολλές φορές και τα ΜΜΕ καλλιεργούν την προκατάληψη σε βάρος των μεταναστών, υπερτονίζοντας τις παραβατικές συμπεριφορές κάποιων απ' αυτούς.
- Με μια σωστή αντιμετώπιση εκ μέρους της Πολιτείας, αλλά και εκ μέρους όλων, οι μετανάστες αυτοί μετά τη δεύτερη γενιά θα είναι πλέον Έλληνες και θα αγαπούν την Ελλάδα, ως δεύτερη πατρίδα τους. Ό,τι συμβαίνει, δηλαδή, με τους Ελληνοαμερικάνους.
- Κάποιοι υποστηρίζουν ότι κινδυνεύει η «κουλτούρα» μας. Η αλήθεια είναι ότι κινδυνεύουμε περισσότερο από τον επεκτατισμό και τις επιρροές των ισχυρών παρά απ' τους μετανάστες.
- Τα παιδιά των μεταναστών, φοιτώντας σε ελληνικά σχολεία, αποξενώνονται από την ιστορία και τη γλώσσα τους.
- Οι αλλόθρησκοι μετανάστες αντιμετωπίζονται εχθρικά.
- Στην Κερύνεια οι Κύπριοι ζουν πρόσφυγες στην ίδια τους την πατρίδα. Τα ανθρώπινα δικαιώματά τους καταπατούνται απ' τους Τούρκους.
- Η ξενοφοβία, που παρατηρείται στην Ελλάδα, οφείλεται μάλλον σε άγνοια και πολλές φορές καλλιεργείται κι απ' τους δημοσιογράφους.
- Κάποια παιδιά μεταναστών αντιμετωπίζουν προβλήματα στο σχολείο λόγω ρατσιστικής αντιμετώπισης τους από συμμαθητές ή και καθηγητές (λίγους, ευτυχώς).
- Η συμπεριφορά των αστυνομικών απέναντι σε μετανάστες είναι απάνθρωπη και απαράδεκτη.
- Δεν είναι σωστό να παίζουν την ελληνική σημαία αριστούχοι αλλοδαποί μαθητές.

ΣΥΝΘΕΣΗ ΚΕΙΜΕΝΩΝ

- Είναι λίγα τα διαπολιτισμικά σχολεία.
- Λόγω των πολλών αλλοδαπών μαθητών υποβαθμίζεται το επίπεδο της εκπαίδευσης στο σχολείο.
- Πολλοί παλιννοστούντες παραπονούνται ότι κι εκεί που ζούσαν τους θεωρούσαν ξένους κι εδώ που έρχονται πάλι ξένους τους θεωρούν.
- Το κράτος δεν τηρεί τις υποσχέσεις τους στους παλιννοστούντες.
- Λόγω μεγάλου αριθμού μεταναστών και σε συνδυασμό με την υπογεννητικότητα των Ελλήνων, μελλοντικά θα υπάρξει δημογραφικό πρόβλημα.
- Πολλοί παλιννοστούντες έχουν μετανιώσει, που γύρισαν στην πατρίδα. Άλλα περίμεναν και άλλα βρήκαν. Τους ενοχλεί ιδιαίτερα η ρατσιστική αντιμετώπιση απ' τους άλλους Έλληνες.
- Το Ελληνικό κράτος δεν έδωσε στους Πόντιους τη θέση, που τους αρμόζει, λόγω της ιστορίας τους.

β. Προτάσεις

- Το πρόβλημα των μεταναστών πρέπει να αντιμετωπισθεί με διακρατικές συμφωνίες.
- Να κατανέμονται οι πρόσφυγες σε διάφορες περιοχές.
- Να δίνεται η Ελληνική υπηκοότητα μετά από ένα συγκεκριμένο χρόνο παραμονής στην Ελλάδα.
- Να απλουστευθεί ο τρόπος έκδοσης πράσινης κάρτας.
- Να καταγράφουμε τους πρόσφυγες.
- Να παταχθεί η δουλεμπορία και η εκμετάλλευση μεταναστών.
- Να ελέγχονται τα σύνορα, για να μη μπαίνουν στη χώρα λαθρομετανάστες.
- Να απελαύνονται όσοι παρανομούν.
- Να ιδρυθεί οργανισμός απασχόληση μεταναστών.
- Να δημιουργήσουμε τις κατάλληλες υποδομές για την υποδοχή μεταναστών.
- Να δεχόμαστε συγκεκριμένο και περιορισμένο αριθμό μεταναστών.
- Ειδικά νυχτερινά σχολεία για ενήλικους μετανάστες, για να μαθαίνουν την γλώσσα και την ιστορία μας.
- Να γίνουν περισσότερα πολυπολιτισμικά σχολεία.
- Να διώξουμε όλους τους μετανάστες, εκτός απ' αυτούς που έχουν οικογένεια, και να κλείσουμε τα σύνορά μας.
- Το κράτος να ενισχύει οικονομικά τους παλιννοστούντες Έλληνες.
- Να γίνονται ειδικά σεμινάρια για εκμάθηση της ελληνικής γλώσσας.
- Να διασφαλίζονται τα ανθρώπινα δικαιώματα των μεταναστών και να έχουν ίση και δίκαια μεταχείριση. Να έχουν ασφάλιση και ιατροφαρμακευτική περίθαλψη.
- Καθηγητές και μαθητές να φέρονται με αγάπη στα παιδιά των μεταναστών και να τα βοηθούν να ξεπεράσουν τα γλωσσικά τους προβλήματα.
- Όχι ξεχωριστά σχολεία για μετανάστες, γιατί είναι παλιννοστούντες.
- Στις θέσεις εργασίας να προτιμούνται Έλληνες.
- Μετανάστες να εγκαθίστανται, όπου υπάρχει έλλειψη εργατικού δυναμικού.
- Οι οικονομικά ισχυρές χώρες να βοηθούν τις φτωχές, ώστε να μη χρειάζεται οι πολίτες τους να φεύγουν απ' τις χώρες τους και να γίνονται πρόσφυγες.
- Να τιμωρούνται όσοι εκμεταλλεύονται μετανάστες (ιδιωτικές επιχειρήσεις).

ΒΟΥΛΗ ΤΩΝ ΕΦΗΒΩΝ

- Να δημιουργηθεί θεσμός «Συνήγορος του μετανάστη».
- Να προστεθούν διδακτικές ώρες στο σχολικό πρόγραμμα για παιδιά μεταναστών.

13. ΠΟΛΕΜΟΣ - ΕΙΡΗΝΗ

α. Επισημάνσεις

- Οι λαοί θέλουν να ζουν ειρηνικά, γιατί μόνο τότε μπορούν να ζουν με ασφάλεια και να ευημερούν.
- Ο πόλεμος συμφέρει μόνο αυτούς, που έχουν τη δύναμη και θέλουν να υποτάξουν τους αδύναμους για οικονομικούς, κυρίως, λόγους.
- Μόνο ο αμυντικός πόλεμος δικαιολογείται.
- Ο πόλεμος φέρνει πάντα καταστροφές, θανάτους, ακρωτηριασμούς και, γενικά, εξαθλίωση και εξαχρείωση.
- Με τον πόλεμο τα προβλήματα δεν λύνονται αλλά, αντίθετα, οξύνονται.
- Σήμερα, λόγω των πυρηνικών και χημικών όπλων, ο πόλεμος είναι ακόμα πιο καταστρεπτικός και η γη κινδυνεύει να καταστραφεί όλα, από μια παγκόσμια σύρραξη.
- Στον πόλεμο δεν υπάρχει νικητής και ηττημένος. Όλοι είναι νικημένοι και περισσότερο απ' όλα νικημένη βγαίνει η ανθρωπιά μας. Το πρώτο θέμα είναι ο πολιτισμός μας, ο οποίος υποτίθεται ότι είναι υψηλού επιπέδου.

Ειδικά για τον πόλεμο του Ιράκ επισημαίνουν:

- Αδικαιολόγητος ο πόλεμος. Η καταπολέμηση της τρομοκρατίας και ο εκδημοκρατισμός του Ιράκ είναι προσχήματα. Η πραγματική αιτία είναι ότι οι ΗΠΑ και οι σύμμαχοι τους θέλουν τα πετρέλαια και τον έλεγχο όλης της περιοχής.
- Ο Μπους είναι ένας αλλαζόνας, που θέλει να καταστήσει τις ΗΠΑ μια αυτοκρατορία. Θέλει να επιβάλει μια «Pax Americana».
- Οι ανελέητοι βομβαρδισμοί, επί δικαίων και αδίκων, σκόρπισαν το θάνατο στους αμάχους, κατέστρεψαν τις υποδομές της χώρας και πολλά πολιτιστικά της μνημεία.
- Οι εικόνες στην τηλεόραση ήταν ανατριχιαστικές, ιδίως των μικρών παιδιών.
- Για τις λεηλασίες, που έγιναν, υπεύθυνοι είναι οι Αμερικάνοι, οι οποίοι δεν μπορούν να καταλάβουν την αξία ενός πανάρχαιου πολιτισμού.
- Υποτίθεται ότι ο Μπους θέλει να κτυπήσει την τρομοκρατία, αλλά αυτός είναι ο μεγαλύτερος τρομοκράτης.
- Η καταστροφή των χημικών όπλων του Σαντάμ αποδείχτηκε μια ψεύτικη δικαιολογία, αφού τέτοια όπλα δεν βρέθηκαν τελικά.
- Οι ΗΠΑ κατέστρεψαν το Ιράκ για να το ανοικοδομήσουν οι δικές τους μεγάλες εταιρείες, αποκομίζοντας αμύθητα κέρδη.
- Ο Σαντάμ Χουσεΐν υπήρξε δημιουργήμα των ίδιων των Αμερικάνων.
- Ο Μπλερ είναι κόλακας των Αμερικάνων.
- Τόσο ο ΟΗΕ όσο και η Ε.Ε. δεν μπόρεσαν να αποτρέψουν τον πόλεμο. Ο Μπους δεν υπολογίζει κανέναν.
- Εκατομμύρια πολίτες διαδήλωσαν σ' όλο τον κόσμο κατά του πολέμου, αλλά ούτε αυτών η φωνή εισακούστηκε.
- Δυστυχώς, οι περισσότεροι Αμερικανοί πολίτες τάχθηκαν στο πλευρό του Προ-

ΣΥΝΘΕΣΗ ΚΕΙΜΕΝΩΝ

- έδρου τους και ενέκριναν την πολιτική του. Είναι κι αυτοί συνένοχοι.
- Οι νέοι έδωσαν βροντερό παρόν στις διαδηλώσεις κατά του πολέμου, αποδεικνύοντας, έτσι, ότι δεν είναι η γενιά του «καναπέ», όπως κάποιοι μεγαλύτεροι υποστηρίζουν.
 - Οι νέοι είναι οι μεγαλύτεροι πολέμιοι του πολέμου, γιατί είναι ευαίσθητοι στον ανθρώπινο πόνο, δεν ανέχονται την αδικία και το δικό τους μέλλον, περισσότερο, διακυβεύεται.
 - Οι κάτοικοι της Κρήτης αισθάνονται ανασφαλείς από τη γειτνίαση με τη βάση της Σούδας.
 - Εμείς δεν πρέπει να διευκολύνουμε, έστω και έμμεσα, τους Αμερικάνους στα άνομα σχέδια τους.
 - Τα ΜΜΕ και πάλι δεν κατάφεραν να τηρήσουν το μέτρο. Μετέτρεψαν τον πόλεμο και τον ανθρώπινο πόνο σε τηλεοπτικό θέαμα. Κι εμείς καθισμένοι αναπαυτικά στον καναπέ μας παρακολουθούσαμε, τρώγοντας και πίνοντας αμερικάνικα προϊόντα.
 - Τα ελληνικά ΜΜΕ ήταν τα πιο αντικειμενικά και οι Έλληνες δημοσιογράφοι και ρεπόρτερ έκαναν άριστα και με αυταπάρηση τη δουλειά τους.
 - Όλο τον κόσμο τον έχει απογοητεύσει η αποτυχία του ΟΗΕ. Όλοι αναρωτιόμαστε, τί θα γίνει στο μέλλον. Θα κάνουν ό,τι θέλουν οι ισχυροί λαοί, και μάλιστα οι ΗΠΑ; Πώς θα βρίσκουν το δίκαιο τους οι μικροί;
 - Και η Ε.Ε. μας απογοήτευσε. Φαίνεται ότι η πραγματική ενοποίηση είναι ακόμα μακριά.
 - Ο πόλεμος στο Ιράκ θα καλλιεργήσει το μίσος των Μουσουλμάνων κατά των Χριστιανών και θα προκαλέσει ακόμα περισσότερα τρομοκρατικά χτυπήματα, ως αντίποινα και εκδίκηση.
 - Κανένας δεν έχει το δικαίωμα να επεμβαίνει στα εσωτερικά άλλης χώρας. Στην ουσία αυτό δεν είναι πόλεμος, είναι επέμβαση.
 - Οι Αμερικάνοι αδιαφορούν για τις ανθρώπινες ζωές, που χάνονται. Υπολογίζουν μόνο τις δικές τους απώλειες και τα οικονομικά τους συμφέροντα.
 - Ποιο διεθνές δικαστήριο θα δικάσει Μπους και Μπλερ, ως εγκληματίες;
 - Τα ισχυρά κράτη θέλουν μόνο αυτά να έχουν πυρηνικά και χημικά όπλα, για να μπορούν να επιβάλλονται. Αν ήθελαν, πραγματικά, να υπηρετήσουν το δίκαιο και την ελευθερία θα έκαναν, γενικά, αποπλισμό και τα τεράστια ποσά, που διαθέτουν για εξοπλισμούς, θα τα έδιναν στους φτωχούς λαούς.
 - Ο πόλεμος στο Ιράκ έρχεται ως συνέχεια των πολέμων στη Σερβία και το Αφγανιστάν. Ποιος έχει σειρά; Οι Αμερικάνοι φαίνονται αποφασισμένοι να συνεχίσουν. Ποιος θα τους σταματήσει;
 - Οι Αμερικάνοι ισχυρίζονται ότι είναι θεματοφύλακες της δημοκρατίας και της ελευθερίας και γι' αυτά αγωνίζονται, αλλά στη χώρα τους δεν έχουν ούτε ελευθερία ούτε δημοκρατία. Αυτό το αποδεικνύει η στάση των Αμερικάνικων ΜΜΕ, που είναι υποχείρια της κυβέρνησης και μεταδίδουν μόνο ό,τι τους επιτρέπουν. Έτσι, ο αμερικάνικος λαός έχει πλήρη άγνοια του τί πραγματικά συμβαίνει.
 - Δεν είμαστε ούτε με τον Μπους ούτε με τον Σαντάμ. Είμαστε στο πλευρό του Ιρακινού λαού.
 - Η μεγαλύτερη απειλή για τον κόσμο είναι οι ΗΠΑ, λόγω της πολιτικής που ακολουθούν.

ΒΟΥΛΗ ΤΩΝ ΕΦΗΒΩΝ

- Οι ΗΠΑ πρέπει να γνωρίζουν ότι η «ύβρις» ακολουθείται από την «τίσιν» (αργά ή γρήγορα).
- Είναι απορίας άξιο πώς ο αμερικάνικος λαός δέχεται να πηγαίνουν τα παιδιά του να σκοτώνονται σε χώρες μακρινές, για τα συμφέροντα τα οικονομικά του κεφαλαίου. Πόσο περήφανος μπορεί να αισθάνεται ένας λαός, όταν οι στρατιώτες του σκοτώνουν μικρά παιδιά;

β. Προτάσεις

- Να δραστηριοποιηθούν πιο έντονα τα φιλειρηνικά κινήματα και οι λαοί.
- Να γίνει γενικός αφοπλισμός και να καταστραφούν τα πυρηνικά.
- Τη βοήθεια προς το Ιράκ να τα διαχειρίζεται ο ΟΗΕ.
- Υπό την προστασία της UNESCO οι αρχαιολογικοί χώροι και τα μουσεία του Ιράκ.
- Να δικαστούν Μπους και Μπλερ, ως εγκληματίες πολέμου.
- Να διώξουμε τις βάσεις από την Κρήτη.
- Τα προβλήματα να λύνονται με διακρατικό διάλογο.
- Να «μπουκοτάρουμε» τα αμερικάνικα προϊόντα.
- Αποστολή ανθρωπιστικής βοήθειας στο Ιράκ.
- Οι πλούσιες χώρες να βοηθούν τις φτωχές.
- Να ιδρυθεί ευρωστρατός.
- Να ενισχύσουμε τον ΟΗΕ και να προσέξουμε να μη διαλυθεί.
- Να προχωρήσουμε με γρηγορότερα βήματα στην Ευρωπαϊκή ενοποίηση και στη χάραξη κοινής Ευρωπαϊκής εξωτερικής πολιτικής, ώστε η Ε.Ε. να είναι το αντίβαρο των ΗΠΑ.
- Στους αγώνες κατά του πολέμου να πρωτοστατεί η Εκκλησία και οι άνθρωποι του πνεύματος.
- Να διοργανώνουμε καλλιτεχνικές, πολιτιστικές, αθλητικές εκδηλώσεις για να έρχονται οι λαοί κοντά ο ένας στον άλλον.
- Η εκπαίδευση να καλλιεργεί ανθρωπιστικά ιδεώδη, ώστε να διαμορφώνει πολίτες, που θα αγωνίζονται υπέρ της ειρήνης και κατά του πολέμου.
- Οι νέοι να βρίσκονται σε εγρήγορση.
- Να απαγορευτεί η πώληση παιχνιδιών, τα οποία εθίζουν τα παιδιά στα όπλα και τον πόλεμο.
- Η διαφορετική θρησκεία δεν πρέπει να χωρίζει τους λαούς και να τους κάνει να μισούνται ανάμεσα τους.
- Η εξουσία στο Ιράκ να ασκείται από τον Ιρακινό λαό και όχι απ' τους Αμερικάνους.
- Τα ΜΜΕ να μην προβάλλουν σκηνές βίας.
- Να αποχωρήσουν τα στρατεύματα κατοχής, όπου κι αν βρίσκονται (π.χ. από την Κύπρο).

